

MALTA

**QORTI CIVILI
PRIM' AWLA**

**ONOR. IMHALLEF
GIANNINO CARUANA DEMAJO**

Seduta tas-17 ta' Novembru, 2006

Citazzjoni Numru. 334/2004

Korporazzjoni Enemalta

Versus

Joseph Scicluna u Driveline Services Limited

F'din il-kawża l-korporazzjoni attriċi qiegħda titlob il-ħlas ta' erbgħa u tletin elf, tmien mija u wieħed u tmenin lira u sitt ċenteżmi (Lm34,881.06), bilanċ tal-prezz ta' *fuel* illi tgħid illi ikkonsenjat lill-konvenuti, flimkien ma' l-ispejjeż ġudizzjarji u l-imgħax minn dakinhar tal-konsenja sa meta jsir il-ħlas.

L-attriċi kienet talbet ukoll illi l-kawża tingata' bid-dispensa tas-smiġħ, taħt il-proċedura sommarja speċjali, iżda l-qorti b'dikriet tat-12 ta' Novembru 2004 ordnat illi l-kawża tinstema' taħt il-proċedura ordinarja, u l-konvenuti ressqu dawn l-eċċezzjonijiet:

1. il-konvenut Joseph Scicluna *proprio* ma huwiex kontradittur legittimu għax hu ma għamel ebda negozju

ma' l-attriċi f'ismu proprju iżda biss bħala direttur f'isem is-soċjetà konvenuta;

2. is-soċjetà konvenuta ma għandha tagħti xejn lill-korporazzjoni attriċi għax ñallset għal dak kollu li kien konsenjat lilha; u

3. ma huwiex minnu illi l-attriċi tassew ikkonsenjat lill-konvenuta l-ammont ta' prodotti mibjugħa.

Barra mill-kwistjoni dwar ir-responsabbiltà personali tal-konvenut Joseph Scicluna *proprio*, il-kwistjoni ewlenija f'din il-kawża hija dwar jekk il-korporazzjoni attriċi ikkonsenjatx lis-soċjetà konvenuta l-prodotti kollha li qiegħda titlob ñlas għalihom.

Il-korporazzjoni attriċi kienet tbigħ *fuel* lis-soċjetà konvenuta, li kienet tmexxi negozju ta' pompa tal-*petrol* u *fuels* oħra. Ġara iżda illi, meta qabblet il-volum li suppost xtrat mingħand l-attriċi u l-volum li kienet tbigħ mill-pompa, is-soċjetà konvenuta sabet illi ma kinitx qiegħda tbigħ daqskemm suppost kienet xtrat. Ġiet eliminata l-possibbiltà illi kien hemm xi *leakage* mit-tankijiet tal-konvenuta, u ma tibqax alternattiva ñlief illi r-raġuni għannuqqas bejn dak li kienet tixtri l-konvenuta u dak li kienet tbigħ kienet illi f'xi waqt wara li l-*bowzers* tal-korporazzjoni attriċi kienu joħorġu mid-depożiti tagħha kienet tinsteraq kwantità ta' *fuel*. Id-differenza bejn il-kwantità li suppost kellha tigi konsenjata u l-kwantità li fil-fatt sabet il-konvenuta kienet ta' sebgħa u erbgħin elf u seba' mitt litru (47,700 l) u kienet tiswa ñmistax-il elf, mija u sebgħa u erbgħin lira (Lm15,147).

Il-kwistjoni għalhekk hija f'liema waqt sar is-serq: jekk is-serq sar mill-impjegati ta' l-attriċi, li, għall-għanijiet tal-konsenja, jitqiesu bħala agenti tagħha, mela ma saritx konsenja lill-konvenuta, u din ma għandhiex tħallas għal dak li ma kienx konsenjat lilha; min-naħa l-oħra, jekk is-serq sar wara li tkun saret il-konsenja, mela s-serq sar mingħand il-konvenuta, u din għandha tħallas għall-konsenja li saret qabel is-serqa, bla ñsara, naturalment, għal kull jedd illi din ikollha kontra min seraqha.

Il-*bowzers* kienu joħorġu mid-depożiti tal-korporazzjoni attriċi bis-siġilli li kienu jinkisru hekk kif jaslu għand il-konvenuta għall-konsenja. Impjegat tal-konvenuta kien jivverifika b'*dipstick* il-volum fil-*bowser* qabel ma jibda jinħatt u wara, biex hekk jasal għall-volum tal-konsenja.

B'din il-proċedura suppost illi l-*fuel* ikun verifikat f'kull waqt. Il-*browsers* ta' l-attriċi kienu wkoll ikunu segwiti b'dispożittivi ta' *Datatrack Systems Limited* li bihom tkun taf mnejn għaddew u kemm damu weqfin f'kull post, u mir-*records* relativi ma deher xejn irregolari, fis-sens illi l-*browsers* ma damux weqfin f'xi post għal ħin twil biżżejjed biex jittejndilhom il-*fuel* fi kwantitajiet rilevanti.

Jifdal biss għalhekk illi s-serq seta' sar fil-waqt meta l-*fuel* kien jinħatt mill-*browsers* għal go t-tankijiet tal-konvenuta.

Wara li qieset sew ix-xhieda l-qorti hija sodisfatta illi wieħed mill-impjegati tal-korporazzjoni attriċi, li kien isuq il-*browsers* li kienu jwasslu l-*fuel* għand il-konvenuta, kien żgur kompliċi fis-serq, u għandha wkoll suspett qawwi — għax bis-sistema ta' kontroll li kien hemm ma setax jinsteraq il-*fuel* minn min kien mal-*browser* jekk mhux b'kompliċità ma' min kien mal-pompa — illi kien kompliċi miegħu wieħed mill-impjegati tal-konvenuta.

Il-konsegwenza għalhekk hi illi kien hemm nuqqas mill-korporazzjoni attriċi lejn is-soċjetà konvenuta, għax impjegat ta' l-attriċi kien kompliċi f'komplott biex lill-konvenuta ma jingħatax dak kollu li xtrat, iżda kien hemm ukoll nuqqas minn impjegat tal-konvenuta stess, li f'isimha laqa' konsenja li fil-fatt ma waslitx. Is-soluzzjoni, fil-fehma tal-qorti, tista' tkun biss waħda ta' ekwità, billi kull waħda mill-partijiet iġġorr sehem indaqs mit-telf, bla ħsara għall-jeddijiet tagħhom kontra min seraqhom.

In-nuqqas fil-konsenja kien jiswa ħmistax-il elf, mija u sebgħa u erbgħin lira (Lm15,147)¹; għalhekk kull parti għandha iġġorr nofs it-telf, li jiġi sebat elef, ħames mija u tlieta u sebgħin lira u ħamsin ċenteżmu (Lm7,573.50). Tassew illi l-konvenuta tgħid illi dan l-episodju tefagħha lura fin-negozju u minħabba f'hekk ġarrbet telf ieħor, iżda għal dan it-telf għandhom iwiegħbu l-ħallelin u mhux l-attriċi.

Għalhekk mill-bilanċ ta' erbgħa u tletin elf, tmien mija u wieħed u tmenin lira u sitt ċenteżmi (Lm34,881.06) mitlub mill-attriċi għandu jsir tnaqqis ta' sebat elef, ħames mija u tlieta u sebgħin lira u ħamsin ċenteżmu (Lm7,573.50), u jifdal sebgħa u għoxrin elf, tliet mija u seba' liri u sitta u

¹ Ara x-xhieda ta' Joseph Scicluna fis-seduta tal-10 ta' Novembru 2005, fol. 381.

ħamsin ċenteżmu (Lm27,307.56), li għandhom jithallsu mis-soċjetà konvenuta lill-korporazzjoni attriċi.

Tifdal il-kwistjoni tar-responsabbiltà personali ta' Joseph Scicluna *proprio*.

Dan qiegħed igħid illi hu ma kienx parti fin-negozju f'ismu proprju; l-attriċi iżda qiegħda tistrieħ fuq ittra tat-28 ta' Mejju 2001 mill-konvenut Joseph Scicluna liċ-*chairman* tal-korporazzjoni attriċi li fiha, dwar il-ftehim bejn l-attriċi u l-konvenuta, Joseph Scicluna jgħid hekk:

I Joseph Scicluna ... .. do hereunder state that I am binding myself personally and in my own personal capacity to carry out all the obligations and follow all conditions as seen and arised [sic] out of the above mentioned contract ... ..

Billi waħda mill-obbligazzjonijiet hija dik ta' ħlas, il-konvenut Joseph Scicluna ntrabat f'ismu bħala garanti li jagħmel tajjeb għall-ħlas. Billi l-obbligazzjoni ewlenija hija waħda kummerċjali, il-konvenut *proprio* bħala garanti huwa marbut *in solidum*, kif irid l-art. 115(2) tal-Kodiċi tal-Kummerċ.

Għal dawn ir-raġunijiet il-qorti tiddisponi mit-talbiet tal-korporazzjoni attriċi u mill-eċċezzjonijiet tal-konvenuti billi tikkundanna lill-konvenuti *in solidum* iħallsu lill-attriċi s-somma ta' sebgħa u għoxrin elf, tliet mija u seba' liri u sitta u ħamsin ċenteżmu (Lm27,307.56) flimkien ma' l-imgħaxijiet mitluba fiċ-ċitazzzjoni. L-ispejjeż jinqasmu hekk: parti minn erbgħa ($\frac{1}{4}$) tħallasha l-korporazzjoni attriċi u tliet partijiet minn erbgħa ($\frac{3}{4}$) jħallsuhom il-konvenuti.

< Sentenza Finali >

-----TMIEM-----